

Lect: Ám; 1:13-3:2.

1Kor; 5:1-11.

Cifra egy igeszakasz ez a mai. Van benne minden, ami alkalmas arra, hogy borzolja idegrendszerünket. Lépésről lépésre kezdjük el felfejteni ennek a „nehéz” igének a mondanivalóját, s bízunk benne, hogy Isten az értés világosságával ajándékoz meg minket igetanulmányunk során.

Igetanulmányozásunkban induljunk el a keresztyénségnek attól a népszerű sarokpontjától, hogy Isten megszabadít. Szabaddá tesz. Még a törvénytől is. „*Mindent szabad nekem*” (1Kor; 6:12.), „*nem vagyok a törvény alatti*” (1Kor; 9:20.), „*Krisztus megváltott minket a törvény átkától*” (Gal; 3:13.), továbbá „*Nincs kárhoztatásuk azoknak, akik Jézusban vannak*” (Rm; 8:1.) – Ilyeneket mond Pál a keresztyén ember szabadságáról. S azért ezek tetszetősebb mondatok, mint hogy adjuk át a sátánnak teste pusztulására csak azért, mert paráználkodott. S az idézett igék ráadásul nem csak tetszetősök, hanem igazak is. Ezekről jó keresztyénnek lenni. Ez az evangélium, az örömhír: Jézus által szabadok vagyunk, és annak ellenére, hogy vannak bűneink, nem ítél el az Isten, hanem mi, akik Krisztusban vagyunk, mehetünk az üdvösségre. És ez valóban így van, és ezt a mai igénk sem teszi érvénytelenné, csupán kiegyensúlyozza azzal, hogy azért ne dobjunk el a józan eszünket.

Egy gondolati játékra hívom a gyülekezetet, hogy könnyebb legyen megérteni az imént mondottakat. A feladat az lesz, hogy megkezdjek mondatokat, amelyeket mindenki fejezzen be magában úgy, ahogy azt logikusnak és kézenfekvőnek találja. „*Kigyógyultam az alkoholizmusból, úgyhogy most már...*” Talán furcsa lenne úgy befejezni ezt a mondatot, hogy „*most már nyugodtan mindennap berúghatok*”. Nem tudom, valaki választott-e ilyen értelmű megoldást, de szerintem logikusabb lenne úgy a befejezés: „*most már egyáltalán nem iszok, s nem is nagyon hiányzik.*” (Ha valaki az első megoldást választotta, akkor lehet, hogy még nem gyógyult ki igazán.) Következő: „*Kiengedtek a börtönből, úgyhogy most már...*” – Gondolom, hogy nem sokan fejezték be ezt azzal, hogy „*most már nyugodtan visszamehetek a rácsok mögé tovább raboskodni*”. Épp ellenkezőleg! Inkább azt mondanánk: „*Végre szabadon élhetek*”. Úgy vélem, ez lenne inkább a „normális”. Következő: „*Krisztus megszabadított a bűntől. Megtérem, elfogadtam a bűnbocsánatát, úgyhogy most már...*” – Nos? Hogyan folytassuk a mondatot? Talán úgy, hogy „*most már nyugodtan vétkezhetek, s követhetek el válogatott és botránkoztató bűnöket*”? Vajon ezt a folytatást várjuk el a megtért emberektől csupán a józan paraszti ész alapján? Vagy inkább úgy kéne befejezni mondatunkat, hogy „*most már igyekszem elkerülni a bűn csapdáit, és Isten iránt hálás, Jézust követő szent életet akarok élni*”?

Mert a dolog lényegéből fakad, hogy minden alkoholista úgy szeretne egészséges lenni, hogy közben azért ihasson, és minden bűnös úgy szeretne a mennyországba menni, hogy közben azért a bűn fogságában maradjon, de a józan eszünkkel azért tudjuk, hogy ez így nem megy. Mert csak az az alkoholista szabadul meg, aki szívével már megutálta az alkoholt, még ha a teste sóvárog is rá, és ugyanígy csak az a bűnös éli át valóban Krisztus szabadítását, aki már nem szereti a bűnt, akkor se, ha az időnként nagyon édesnek mutatja magát. Aki még a bűnt szereti a Krisztussal való találkozás után is, az természetesen megteheti, hogy megveti, semmibe veszi Jézus halálát és szabadítását, és visszamegy a bűneihez, a bűn fogságába, de az ott is marad. Mert ahogy a 6:9-10-ben olvassuk: „*Ne tévelyegjétek: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, ¹⁰sem tolvajok, sem nyereszkesedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát.*” És ezt már nem egyszerűen a józanész mondja, hanem maga az Isten, aki annak adja az örökéletet, akinek akarja. És ő, amint olvastuk, az ilyen bűnökben makacsoknak nem akarja. Mert a szabadság nem arra való, hogy eldobjuk magunktól a szabadságunkat, és újra a bűnök mocskában hempergőzzünk.

Pál pedig kielezi ezt a kérdést itt (és a következő részekben) a szexuális viselkedés etikájára. Egyrészt azért, mert ez egy fontos kérdés, másrészt meg azért is, mert ott és akkor ez aktuális is volt a gyülekezetben, mert valaki pont ezen a területen élt makacs módon, botránkoztatóan bűnös életet. S ha Pál úgy érezte, hogy ez fontos és aktuális kérdés, akkor mi teljesen egyetérthetünk vele. Mert ha valamikor, akkor S. Freud óta mindenki tudja, hogy a szexualitás mennyire fontos területe az életnek, s ennek etikai kérdései a XX. sz-ban igencsak aktuálisak is lettek, hiszen az utolsó évtizedek alatt az idevágó normák kártyavárként omlottak össze. Ami még harminc éve szégyen volt, az ma már egyházi körökben is teljesen természetes, s talán nincs is olyan szabály egy sem, mely mögé akár még keresztyének is ne tettek volna kérdőjelet. Ha valamikor, akkor ma igencsak aktuális ebben a kérdésben a Bibliára figyelni, és Isten szavába belekapaszkodni. Mert egy olyan társadalomban élünk, melyről, ha Ámosz prófétálna, és használná a tőle hallott formát, akkor hogy „*három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg a népnek*”, akkor ebből a négyből három biztos, hogy szexuális kötődésű vétkek lenne. Például a szexuális szabadság, a házasságok semmibevétele és az abortuszokban megölték milliós nagyságrendje. A negyedik főbűn meg – mondjuk – az lenne: „*megvetették az ÚR törvényét, és nem tartották meg rendelkezéseit*” S ez utolsó az igazán nagy baj, mely magába foglal mindent. De most Pál a szexualitás kérdését feszegeti.

És azt mondja, hogy nem mindegy, hogy ebben a kérdésben hogyan viselkedünk. Nagyon nem mindegy, méghozzá az üdvösség szempontjából sem mindegy. „*Paráznák, házasságtörők, pulyák, azaz pedofilok és fajtalanok, azaz homoszexuálisak, ... nem fogják örökölni Isten országát.*” (1Kor; 6:9. Károli) Lehet, hogy nem divatos ez a gondolat. Lehet, valakinek jobban tetszik az, hogy „*Istent nem a szexuális orientáció érdekli, hanem a hit*”. Lehet, hogy ez a korszellemben jobban ül, csak az a baj vele, hogy ostobaság. Mert az, amiből nem fakad az Istennek engedelmes, szent élet vágya, az nem Istennek tetsző Krisztus-hit. Istent érdekli a szexualitás. Hogy ne érdekelné, hisz ő találta ki, és ő ajándékozta nekünk. Hát persze, hogy érdekli, hogy ne tönkretégyük vele magunkat és egymást, hanem úgy éljünk ezzel, hogy ettől szebb és boldogabb lehessen az életünk.

És a következő fejezetekben azt is kifejti részletesen, hogy hogyan lehetséges ez. És elmondja, hogy ahhoz, hogy jól éljünk ezzel az ajándékkal, kell egy férfi (az egy itt számnév!), kell egy nő, és kell a házasság. Nem próbaházasság, nem együttélés, nem élettársi kapcsolat, nem egyéjszakás együttlét, nem sok kaland, és végképp nem váltogatott partnerek sokasága. Nem! Csupán egy férfi és egy nő, akik elkötelezetten szeretik egymást. Ha ez megvan, akkor nem kell várni, hanem össze kell házasodni. Nem kell lakás, nem kell autó, nem kell diploma. Csupán Istentől táplálkozó elkötelezett szeretet. Milyen furcsa, hogy általában pont ez utóbbi hiányzik. Pont ebből van túlságosan kevés. S van autó és ház, meg diploma, sőt már gyerek is, és mégis elválnak, mert nincs elég az Istentől táplálkozó elkötelezett szeretetből. Ezért – ahogy én látom – nem azt kéne kérdezni egy házasság előtt, hogy van-e már állásod, bár ez is hozzátartozhat a felelős gondolkodáshoz, de ennél sokkal fontosabb és felelősebb kérdés, hogy „Szereted-e már Istent? Szereted-e őt jobban a pénznél, kényelemnél, sőt még a jegyeseidnél is?” Ha igen, akkor a legfontosabb megvan a házassághoz.

De még mielőtt valaki azt hinné, hogy ez a tanítás csak a fiataloknak szól, hadd mondjam el, hogy nem. Ez mindenkinek szól. Attól, hogy már felnőtt vagy, még nem kapsz különleges képességeket. Attól, hogy felnőtt vagy, még vonatkozik rád a gravitáció Istentől megalkotott törvénye is. És attól, hogy felnőtt vagy, ugyanígy vonatkozik rád az életszentség mindenféle törvénye is. Sőt! Minél régebb óta jársz Jézussal, annál inkább elvárható tőled, hogy életednek ez a területe is rendezett és megszentelt legyen.

S végül nézzük az igének a legnehezebb részét. Mindez, ami tisztára magánügynek titulált a mai kor normái szerint, a közösségre is tartozik. A közösségnek ehhez köze van, és Isten azt mondja, a korinthusiaknak ítélni is kellett volna egy illetén rakoncátlan testvérük felett. Természetes, hogy nekünk most száz ige ugrik be rögtön, amely arról szól, hogy „Ne ítéljetek!”. Ezeknek többségét egyébként Pálnál olvassuk, ugyanúgy, mint az ítélsre felszólító sorokat, de olvashatunk Jézus szájából elhangzó: „Ne ítélj!” parancsot is. Majd bibliakörön átnézhetitek őket. De ez a mai ige (és egyébként van, ahol Jézus is) az egymásért viselt felelősségre tanít. A közösség felelős az egyénért, az egyén pedig felelős a közösségért. Ha vétkezel, azzal az egész közösséget szennyezed be, mert egy test vagyunk; Krisztus teste, és ezt a testet kompromittálja és mocskolja össze, és rontja meg, aki bűnben él. Okot ad a világnak Jézus becsúrlására, s rossz példájával esetleg felbátorít a testvérek közül másokat is a bűnre. Az ige arra int, ne tegyünk ilyet. Ha valamilyen bűnben élsz, tarts bűnbánatot, és sürgősen jobbitss meg magad. Ezt üzeni ez a nehéz ige ma nekünk. És azt is, hogy a közösségnek pedig figyelmeztetnie kell a nyilvánvaló bűnben élő tagot. Pál itt nagyon radikálisan fogalmaz, nyilván azért, mert egy elmérgesedett helyzettel áll szemben. Jézus bővebben fejti ki ugyanezt a Mt; 18-ban: „¹⁵ „Ha vétkezik atyádfia, menj el hozzá, intsd meg négyszemközt: ha hallgat rád, megnyerted atyádfiát. ¹⁶Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két embert, hogy két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást. ¹⁷Ha nem hallgat rájuk, mondd meg a gyülekezetnek. Ha pedig a gyülekezetre sem hallgat, tekintsd olyannak, mint a pogányt vagy a vámszedőt.” A lényeg azonban ugyanaz. Nem nézhetjük közönyösen sem a bűnös pokol felé sodródását, sem pedig a gyülekezetünk megromlását. Nem könnyű feladat, de hogy mennyire életbevágó, azt fejezi ki Pál azzal, hogy ilyen élesen fogalmaz, *hogy még a sátánnak is át lehet adni a bűnben makacs embert*. Azaz Krisztus népéből ki lehet közösíteni, sőt ki kell taszítani a világban, ahol a gonosz és a bűn uralkodik. Ki kell taszítani, hisz már úgymint a gonosz szolgálatában van. Kemény beszéd. De ne felejtsük el, hogy ennek az egésznek a célja nem a szeretetlen ítékezés. S nem is a magunkat nagyra tartó vagy jónak képzelő képmutatás. Hanem a bűnös megtérése, és lelke üdvössége. A cél, hogy „*lelke üdvözüljön az Úrnak azon a napján*” – ahogy olvastuk. Mert ezen a nehéz igén is átragyog a mi szerető Istenünk üdvakarata. Átragyog, hogy minden azért van, hogy az ő szabadítását a bűnös ember elfogadja, és üdvösségre juthasson. Isten ezért megtett mindent, s mi, akik az övéi vagyunk, mi is tegyünk meg mindent, amit ő vár és kér tőlünk. Először is mindenki igyekezzen elhagyni a bűnt és megszentelni magát, másrészt pedig legyen szeretetünk és bátorságunk arra, hogy figyelmeztessük egymást is a megszentelt életre. Ámen.

1. Olvassuk el, vizsgáljuk meg kicsit a szövegekörnyezetet is figyelembe véve a keresztyén szabadságról szóló ígéket! (Igehelyeket lásd fenn, az igemagyarázatban!)
2. Keressük ki ítélezést tiltó ígéket! Figyeljünk arra, hogy hogyan tanít minket a Rm; 2:1-11. a minden ember általános nyomorúságára, és kivétel nélküli kegyelemre szorultságára. Hogyan hív minket a Mt; 7:1kk önkritikára, és óv a farizeusi képmutatástól? Hogyan tilt el az 1Kor 4:5. más elhívásának a bíráltságától, és hogyan tanít minket a Rm; 14:4+10-13. arra, hogy mások keresztyén rítusait és hitmegélési formáit ne bírálgassuk. Eltiltanak-e ezek az ígék attól, hogy az Isten parancsai alapján erkölcsi kérdésekben világos állásfoglalást tegyünk?
3. Mi a keresztyén fegyelmezés célja alapigénk 5. verse alapján?
 - a) Volt-e olyan, hogy valakit figyelmeztetted valamilyen bűnére? Hogyan reagált? Hálás feladat-e ez?
 - b) Szerinted mi az a határ, amin, ha valaki túlmegy, akkor az ige alapján ki kell zárni a gyülekezetből, és meg kell szakítani vele a kapcsolatot?
 - c) Szerinted ma a református gyülekezetekben az igének megfelelő módon gyakorolják az egyházfegyelmet? Hogyan lehetne igeibb tenni egyházunk gyakorlatát úgy, hogy közben ne váljunk farizeusokká?
 - d) Szerinted neked van olyan dolog az életedben, amin esetleg jobbitanod kéne ahhoz, hogy ne legyenek majd nehézségeid „ama napon”?